

A komplex vizsga általános elvei és szabályai¹

A komplex vizsgára történő bocsátás feltétele a doktori képzés „képzési és kutatási szakaszában” legalább 90 kredit ÉS valamennyi, a doktori iskola képzési tervében előírt „képzési kredit” megszerzése (kivéve a doktori fokozatszerzésre egyénileg felkészülő, akinek hallgatói jogviszonya a komplex vizsga teljesítésével jön létre).

A komplex vizsgát nyilvánosan, bizottság előtt kell letenni. A vizsgabizottság legalább három tagból áll. A kizárólag hitéleti képzést folytató doktori iskola kivételével a tagok legalább egyharmada nem áll foglalkoztatásra irányuló jogviszonyban a doktori iskolát működtető intézménnyel. A bizottság elnöke egyetemi tanár, habilitált egyetemi docens, habilitált főiskolai tanár, Professor Emeritus vagy a Magyar Tudományos Akadémia doktora címmel rendelkező oktató, kutató lehet. A vizsgabizottság valamennyi tagja tudományos fokozattal rendelkezik. A vizsgabizottságnak nem lehet tagja a vizsgázó doktorandusz témavezetője.

A komplex vizsga két fő részből áll: az egyik részben a vizsgázó elméleti felkészültségét mérik fel („elméleti rész”), a másik részben a vizsgázó tudományos/művészeti előrehaladásáról ad számot („disszertációs rész”).

A komplex vizsga elméleti részében a vizsgázó a kutatási területének elméleti, ill. módszertani hátteréhez kapcsolódó, legalább két tárgyból/témakörből tesz vizsgát. Ezeket a doktori iskola működési szabályzatában részletezett módon kell meghatározni. Az elméleti vizsga lehet szóbeli, írásbeli vagy ezek kombinációja.

A komplex vizsga második részében a vizsgázó előadás formájában ad számot szakirodalmi ismereteiről, beszámol saját kutatási eredményeiről, ismerteti a doktori képzés második szakaszára vonatkozó kutatási tervét, valamint bemutatja a disszertáció elkészítésének és az eredmények publikálásának ütemezését. A témavezetőnek lehetőséget kell biztosítani, hogy előzetesen írásban és/vagy a vizsgán értékelje a vizsgázót.

A vizsgabizottság külön-külön értékeli a vizsga elméleti és disszertációs részét. A komplex vizsgáról szóveges értékelést is tartalmazó jegyzőkönyv készül. A vizsga eredményét a szóbeli vizsga napján ki kell hirdetni. A komplex vizsga sikeres, amennyiben a bizottság tagjainak többsége mindkét vizsgarészt sikeresnek ítéli meg. A doktorandusz a sikertelen komplex vizsgát egy alkalommal, ugyanazon vizsgaidőszakban ismétélheti meg.

A komplex vizsga értékelése kétfokozatú, megfelelt vagy nem megfelelt minősítés lehet. A komplex vizsga teljesítéséért nem jár kredit, a komplex vizsga eredménye nem számít bele a fokozat minősítésébe.

A DLA képzésben részt vevők komplex vizsgájának speciális szabályait az adott képzést folytató intézmények doktori szabályzatában kell meghatározni.

¹ Az Országos Doktori Tanács 2024. december 6-i ülésén elfogadott dokumentum.

Nftv. (2011. évi CCIV. tv.)

53. § (1) A doktori képzés során, a negyedik félév végén, vagy a (3a) bekezdés alkalmazásában a követelmények teljesítése esetén legkorábban a második félév végén, legkésőbb a negyedik félév végén, a képzés képzési és kutatási szakaszának lezárásaként és a kutatási és disszertációs szakasz megkezdésének feltételeként **komplex vizsgát** kell teljesíteni, amely **méri, értékeli a tanulmányi, kutatási előmenetelt.**

72. § (5) **Az Országos Doktori Tanács** a felsőoktatási intézmények doktori tanácsai elnökeiből álló testület, amely állást foglal a doktori képzéssel, fokozatadással kapcsolatos kérdésekben, valamint – **a Doktoranduszok Országos Szövetségével egyeztetve – meghatározza a komplex vizsga szervezésének elveit.** Az Országos Doktori Tanács határozza meg a doktori képzésre biztosított magyar állami (rész)ösztöndíjjal támogatott hallgatói létszám felsőoktatási intézmények közötti minőség- és teljesítményalapú elosztásának elveit.

Doktori kormányrendelet (387/2012. (XII. 19.) Korm.)

12/A. § (1) A komplex vizsgát – az Nftv. 72. § (5) bekezdésének megfelelően – az Országos Doktori Tanács által meghatározott elvek mentén szükséges megszervezni. A komplex vizsga követelményeit – a doktori iskola működési szabályzatában meghatározott módon – a doktori program meghirdetésekor közzé kell tenni.

(2) A komplex vizsgát nyilvánosan, bizottság előtt kell letenni. A bizottság legalább három tagból áll. A kizárólag hitéleti képzést folytató doktori iskola kivételével a bizottsági tagok legalább egyharmada nem áll foglalkoztatásra irányuló jogviszonyban a doktori iskolát működtető intézménnyel. A bizottság elnöke egyetemi tanár, habilitált egyetemi docens, habilitált főiskolai tanár, Professor Emeritus vagy a Magyar Tudományos Akadémia doktora címmel rendelkező oktató, kutató lehet. A bizottság valamennyi tagjának tudományos fokozattal kell rendelkeznie. A bizottságnak nem lehet tagja a vizsgázó doktorandusz témavezetője.

(3) A komplex vizsga két részből áll:

- a) az elméleti részből, amely során a doktorandusz a vonatkozó tudományág, művészeti ág szakirodalmában való tájékozottságáról, aktuális elméleti és módszertani ismereteiről ad számot és
- b) a tudományos vagy művészeti előrehaladásról való beszámolásból.

(4) A doktorandusz a sikertelen komplex vizsgát egy alkalommal, ugyanazon vizsgaidőszakban ismételheti meg.

(5) A komplex vizsgáról jegyzőkönyvet kell felvenni. A vizsga eredményét az utolsó vizsgarész napján kell kihirdetni. A komplex vizsga értékelése kétfokozatú, megfelelt vagy nem megfelelt minősítés lehet.